

**SZENTENDRE VÁROS HORVÁT
NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT**
Az előterjesztés előkészítésében közreműködött:
Önkormányzati és Ügyfélszolgálati Iroda

A határozati javaslat elfogadásához
egyszerű többség szükséges!

ELŐTERJESZTÉS
a 2024. évi Stéger bicentenáriumi programról
(A szentendrei horvát nemzetiség történelmi múltjával kapcsolatos
kulturális örökség ápolása érdekében)
(Készült: a Képviselő-testület 2024. február 20-i ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

Vezetői összefoglaló:

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzata statútumában (Szervezeti és Működési Szabályzat) vállalta Stéger Ferenc, Franjo Stazić emlékének ápolását, aki a 19. század végének szentendrei születésű Európa-hírű operaénekes volt és akit az anyaország is saját fiának tekint és mint a horvát operaéneklés egyik legnagyobb alakját tartja számon. A közösség ebben az évben ünnepli születésének kétszázadik évfordulóját.

Részletes kifejtés:

Stéger Ferenc (Franjo Štažić) (1824–1911) korának, a 19. század végének Pavarottja. Szentendrén született és visszavonulva a színpadtól ide is tért vissza. Énekesi karrierje azonban Zágrábban kezdődött. Belovárön volt segéd gyógyszerész és itt fedezték fel a „csodás hangot”. 20 évesen már a Lammermoori Lucia tenor szerepében aratott hatalmas sikert Zágrábban. Nevéhez fűződik a Ljubov i zloba, az első horvát nemzeti opera 1853. március 28-i bemutatója is. 1874-ig több mint hatvan szerepben énekelt. Ez idő alatt 2000-nél több alkalommal állt színpadra, több mint 50 város színházában. Az 1846/1847-től kezdődő karrierjének zágrábi, bécsi, prágai, itáliai, német, barcelonai, kolozsvári és bukaresti fellépéseivel sikert sikerre halmozva, végig-tornázta a korabeli Európát Prágától Nápolyon át Londonig. Pályája csúcsát az 1866-os szezon jelentette, amikor meghívták az opera olasz Mekkájába a milánói Teatro alla Scala-ba. Szentendrén 1911-ben hunyt el. Hamvait a Katolikus Kálvária őrzi. Emléktáblája szülőházának (Barcsay Múzeum épülete) Kossuth Lajos utcai falán található.

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 2021-ben kezdeményezte, hogy Szentendre is vegye fel megemlékezései közé híres szülöttje emlékének ápolását és kezdeményezte a Kulturális, Oktatási és Civil Bizottságnál, hogy bízta meg Ferenczy Múzeumi Centrumot, mint a városi helytörténeti ügyekért felelős intézményt, amely több mint ötszáz Stéger relikviát őriz, hogy kutatási programjába vegye fel a Stéger ügyet is. Múlt év október 6-án a horvát nagykövetség és országos elnöki munkálátogatásán megállapodás született arról, hogy az ez évi, a 2024-es bicentenáriumot ők is felveszik támogatandó programjaik közé.

Programterv:

Az emlékév 2024. március 1-jei koszorúzással kezdődik és 2025. februári Stéger kiállítás finisszázzsal zárul. Résztvevői és/vagy közreműködői Szentendre Város Önkormányzat, Ferenczy Múzeumi Centrum, a Szentendrei Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár, Szentendrei Teátrum, Szentendrei Kulturális Központ és Nonprofit Kft., Vujicsics Tihamér Alapfokú Művészeti Iskola, Musica Beata kórus, Tourinform, Országos, Fővárosi és Óbudai Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, Szentendre Város Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat, Magyar és Horvát Zenetudományi Intézet, Croatica Vállalat, Biseri klapa, Klovčevići dvor, Zagreb

A program tervezett összköltsége: 7.200.000,-Ft.

Eseményei:

1. 2024. március 1. Koszorúzás Stéger-Štažić sírjánál a Kálvárián.
2. 2024. március 28-án Koszorúzás és sajtóbeszélgetés a Szamos cukrászdában, ekkor kerülnek ki a Stéger molinók az ÉMI Nonprofit Kft. előtt az aluljáróra, kamarakiállítás nyílik a Milics házban (Fő tér 11.).
3. 2024. június 22. 21:30 órától a szentendrei vendégház barokk udvarán (Szentendre Fő tér 12.) Stégerről készült litográfia előtt. Operaest lesz fiatal operaénekesek és a Biseri klapa közreműködésével, horvát operaművész részvételével.

4. 2024. augusztus 26-án Fläschmob Domagoj Dorotic tenor és a Musica Beata kórus közreműködésével.

5. 2024. október 24-én Stéger-Štažić kiállítás megnyitója Szentendrén, a Ferenczy Múzeumi Centrum Kossuth Lajos utca 5. számú épületében.

Előtte Štažić emléktáblájának leleplezése (Szentendre Dumtsa Jenő utca 10.), a tábla Franjo Štažićot, mint a horvát opera nagy alakját méltatja. A Nagykövetség, dr. Vitályos Eszter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium miniszterhelyettese, parlamenti államtitkára, a város, az országos és városi horvát közösség képviselői, valamint a horvát és magyar opera képviselői stb. részvételével. Ezt követően fogadás lesz a Városházán.

Cél a kiállításon belül egy olyan egységet is létrehozni, amely Štažić horvátországi éveiről szól. Ebben számít a nemzetiségi önkormányzat a horvát zenetudományi intézet és a múzeumok együttműködésére. Ugyanis Štažić horvátországi életéről és fellépéseiből Magyarországon nem áll rendelkezésre anyag, pld. nincs plakát arról, hogy 1846. január 10-én Stéger egy olasz társulat tagjaként hatalmas sikerrel debütált Edgardo szerepében Donizetti Lammermoori Lucia című operájában és a plakáton már a Štažić név állt. Fontos volna, ha a Ljubav i zloba 1846. március 28-i premijájával kapcsolatosan is lenne dokumentum kiállítva stb. vagy bármi anyag belovári éveiből, amikor Jozeph Blüweis -féle híres Fekete Sas patikában volt segédgyógyszerész. A horvátországi anyag kiállítási költsége egyelőre nem ismert, sok tényezőtől függ, tárgyak szállítása, biztosítás, ha a horvát muzeológus munkatársak úgy kívánják kiszállási és szállásköltség és esetleges múzeumi tiszteletdíjak, illetve egyéb költségek).

6. 2024. december 2-án egész napos Stéger-Štažić tudományos konferencia a MűvészetMalomban, a tervek szerint a horvát zenetörténészek, a Ferenczy Múzeumi Centrum és a Szentendrei Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár közreműködésével. Az egésznapos konferencia része a Štažić Emlékséta, amelyen a résztvevők meglátogatják az énekes szentendrei életének néhány helyszínét.

7. A tudományos tanácskozás anyagából magyar és angol nyelvű kiadvány készül, amelye horvát nyelvű résszel lesz bővítve. 160 oldalas kiadvány költségének egyharmad részét Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat állja.

8. Horvát, angol, német és magyar nyelvű tárlatvezetések a kiállítás ideje 2024. október 24. és 2025. február 1. között, valamint gyermek foglalkozások a városi zeneiskola segítségével.

10. Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat a magyarországi horvát közösségek részére horvát nyelven tárlatvezetéseket tart önállóan és a városnéző séták részeként.

Egyéb dolgok:

Az emlékévi programjaival kapcsolatos anyaországi ügyek intézését dr. sc. Zdenka Weber asszony koordinálja a kiállítás horvát anyagainak kiválasztását és a horvát társintézményektől a Ferenczy Múzeumi Centrum részére való megküldését és a tudományos konferenciára érkező horvát előadók felkérését.

Mivel a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. még nem hirdette ki a ki 2023. őszén benyújtott Stégerrel kapcsolatos pályázat eredményét (600 ezer forint) és az anyaországi pályázat (3-5000 Euro) elbírálása is későbbre tehető így a programok még nem véglegesíthetők.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja a 2024. évi Stéger bicentenárium tervezett programját, azzal, hogy a 2024. évi hazai és anyaországi pályázati eredmények birtokában dönt az egyes programelemek megvalósulásáról és konkrét költségvetést készít a programhoz.

Programterv:

1. 2024. március 1. Koszorúzás Stéger-Štažić sírjánál a Kálvárián.
2. 2024. március 28-án Koszorúzás és sajtóbeszélgetés a Szamos cukrászdában, ekkor kerülnek ki a Stéger molinók az ÉMI Nonprofit Kft. előtt az aluljáróra, kamarakiállítás nyílik a Milics házban (Fő tér 11.).
3. 2024. június 22. 21:30 órától a szentendrei vendégház barokk udvarán (Szentendre Fő tér 12.) Stégerről készült litográfia előtt Operaest lesz fiatal operaénekesek és a Biseri klapa közreműködésével, horvát operaművész részvételével.
4. 2024. augusztus 26-án Flaschmob Domagoj Dorotic tenor és a Musica Beata kórus közreműködésével.
5. 2024. október 24-én Stéger-Štažić kiállítás megnyitója Szentendrén, a Ferenczy Múzeumi Centrum Kossuth Lajos utca 5. számú épületében.

Előtte Štažić emléktáblájának leleplezése (Szentendre Dumtsa Jenő utca 10.), a tábla Franjo Štažićot, mint a horvát opera nagy alakját méltatja. A Nagykövetség, dr. Vítályos Eszter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium miniszterhelyettese, parlamenti államtitkára, a város, az országos és városi horvát közösség képviselői, valamint a horvát és magyar opera képviselői stb. részvételével. Ezt követően fogadás lesz a Városházán.

Cél a kiállításon belül egy olyan egységet is létrehozni, amely Štažić horvátországi éveiről szól. Ebben számít a nemzetiségi önkormányzat a horvát zenetudományi intézet és a múzeumok együttműködésére. Ugyanis Štažić horvátországi életéről és fellépéseiből Magyarországon nem áll rendelkezésre anyag, pld. nincs plakát arról, hogy 1846. január 10-én Stéger egy olasz társulat tagjaként hatalmas sikerrel debütált Edgardo szerepében Donizetti Lammermoori Lucia című operájában és a plakáton már a Štažić név állt. Fontos volna, ha a Ljubav i zloba 1846. március 28-i premierjével kapcsolatosan is lenne dokumentum kiállítva stb. vagy bármi anyag belvári éveiből, amikor Jozeph Bfűweis -féle híres Fekete Sas patikában volt segédgyógyszerész. A horvátországi anyag kiállítási költség egyelőre nem ismert, sok tényezőtől függ, tárgyak szállítása, biztosítás, ha a horvát muzeológus munkatársak úgy kívánják kiszállási és szállásköltség és esetleges múzeumi tiszteletdíjak, illetve egyéb költségek).

6. 2024. december 2-án egész napos Stéger-Štažić tudományos konferencia a MűvészetMalomban, a tervek szerint a horvát zenetörténészek, a Ferenczy Múzeumi Centrum és a Szentendrei Hámvas Béla Pest Megyei Könyvtár közreműködésével. Az egésznapos konferencia része a Štažić Emlékséta, amelyen a résztvevők meglátogatják az énekes szentendrei élelének néhány helyszínét.

7. A tudományos tanácskozás anyagából magyar és angol nyelvű kiadvány készül, amelye horvát nyelvű résszel lesz bővítve. 160 oldalas kiadvány költségének egyharmad részét Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat állja.

8. Horvát, angol, német és magyar nyelvű tárlatvezetések a kiállítás ideje 2024. október 24. és 2025. február 1. között, valamint gyermek foglalkozások a városi zeneiskola segítségével.

9. Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat a magyarországi horvát közösségek részére horvát nyelven tárlatvezetéseket tart önállóan és a városnéző séták részeként.

Felelős: elnök

Határidő: 2024. június 22.

Szentendre, 2024. február 14.

Benkovits György
nemzetiségi önkormányzat elnöke

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.
Szentendre, 2024. február 14.

dr. Schramm Gábor
jegyző

Előkészítette:

Ravasi Hajnalka
nemzetiségi ügyintéző

Ellenőrizte:

dr. Remele Antónia
irodavezető